

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

สำหรับสมาชิกวุฒิสภาได้ใช้ในการติดตามผลการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการของสภาผู้แทนราษฎร

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

อ.พ.(ร) ๘/๒๕๖๙

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๘

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๘๐ ก ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ โดยมาตรา ๒ บัญญัติว่า พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จึงส่งผลทำให้สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง นับแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ เนื่องจากอยู่ระหว่างบรรจุระเบียบวาระเพื่อรอการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง

หลังจากนั้น ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่ และมีพระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๓ ตอนพิเศษ ๘๖ ง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙ และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปได้ร้องขอต่อรัฐสภาตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๙๐๔๙ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เรื่อง การร้องขอต่อรัฐสภาเพื่อให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กราบเรียน ประธานรัฐสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาในคราวประชุม ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้อนุญาตให้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๑ วรรคหนึ่ง โดยร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในเบื้องต้น ทั้งนี้ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรจะลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

คำนำ (ต่อ)

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้จัดทำในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อท่านต้องการอ่านเอกสารที่แนบมาพร้อมกับเอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์นี้ ขอความกรุณาเข้าไปที่ลิงก์ หรือ URL ที่ปรากฏด้านล่างของเอกสารนั้น ๆ เพื่ออ่านเอกสาร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
มิถุนายน ๒๕๖๙

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น จัดทำโดย

นางปณิศา สหกันทรภพ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาตบุษย์จาร์	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางเกตุจินท์ วัลย์จำนงค์	นิติกรชำนาญการ
นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางสาวกาญจนา พาลติหลุด	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางรัตติกานต์ นวลสุข	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายสมผล อังศุวัตมณกุล	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้.....	๑
๒. การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร.....	๑๔
๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ.....	๑๘
๔. ภาพอินโฟกราฟิกสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง
และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ).....	๒๐

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๑)
: พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข).....	(๖๗)
: ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม
ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒
กับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.....	(๘๓)

ส่วนที่ ๑

ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา

การแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๑

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๘

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๘๐ ก ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ โดยมาตรา ๒ บัญญัติว่า พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จึงส่งผลทำให้สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง^๒ นับแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ เนื่องจากอยู่ระหว่างรอการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง^๓

หลังจากนั้นได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่ และมีพระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๓ ตอนพิเศษ ๘๖ ง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙ และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปได้ร้องขอต่อรัฐสภาตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๙๐๔๙ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ PRT คลังสารสนเทศรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://prt.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึงหมายเลข ๔ ในหน้าที่ ๑๙ และสามารถสืบค้นพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๕ ในหน้าที่ ๑๙

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๓ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๐๓ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป

การยุบสภาผู้แทนราษฎรให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และให้กระทำได้เพียงครั้งเดียวในเหตุการณ์เดียวกัน

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗ ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ หรือที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว แต่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมาให้เป็นอันตกไป

ฯลฯ

ฯลฯ”

เรื่อง การร้องขอต่อรัฐสภาเพื่อให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กราบเรียน ประธานรัฐสภา และที่ประชุมร่วมกัน ของรัฐสภาในคราวประชุม ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙^๔ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป ตามข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๑ วรรคหนึ่ง^๕ และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

๑.๒ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ก่อนที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้อนุญาตให้ นายเทวัญ ธานีรัตน์ รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผู้แทนจาก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖^๖

^๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗

ฯลฯ

ฯลฯ

บรรดาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบที่ตกไป ตามวรรคหนึ่ง ถ้าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไป ถ้ารัฐสภาเห็นชอบด้วยก็ให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไปได้ แต่คณะรัฐมนตรีต้องร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้ง ทั่วไป”

^๕ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๑ วรรคหนึ่ง กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๔๑

เมื่อรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามมาตรา ๑๕๖ (๙) ประกอบมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นค้างการพิจารณาอยู่ในวาระใด ก็ให้พิจารณาต่อไป ในวาระนั้น และให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๖ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๗๖ ประธานสภาอนุญาตให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ ชี้แจงข้อเท็จจริง ต่อที่ประชุมประกอบการอภิปรายของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีก็ได้”

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายพัฒนา พร้อมพัฒน) ได้แถลงถึงหลักการ และเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “กองทุน” และ “อธิบดี” และแก้ไขบทนิยามคำว่า “ผู้อนุญาต” และแก้ไขมาตราที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ และมาตรา ๑๓)

(๒) กำหนดให้อำนาจในการออกกฎกระทรวงลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม ตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ และวิธีการประชุมของ คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มหรือแทนตำแหน่งที่ว่าง ตลอดจนกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ และเพิ่มมาตรา ๖/๑)

(๔) กำหนดเพิ่มประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่เป็นตำรับยาแผนไทย ของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน และกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทยของชุมชน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ และเพิ่มมาตรา ๔๒/๑ ถึงมาตรา ๔๒/๕)

(๕) กำหนดให้ในกรณีที่จะนำตำรับยาแผนไทยของชาติไปขอแจ้งรายละเอียด ของจดแจ้ง หรือขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามกฎหมายว่าด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า ต้องขออนุญาตต่อผู้อนุญาต รวมทั้งกำหนดให้การลดหรือยกเว้น ค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย ข้อยกเว้นการใช้สิทธิของผู้ทรงสิทธิ และกำหนดให้อำนาจในการออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอและการจดทะเบียนรับการจดทะเบียนคุ้มครองซึ่งสิทธิ ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑ วรรคสาม มาตรา ๓๔ วรรคสอง (๒) และเพิ่มมาตรา ๓๕ วรรคสี่)

(๗) กำหนดให้อำนาจในการออกกฎกระทรวงกำหนดเรื่องการออกไปแทนหนังสือ สำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์พื้นเมืองของต่างประเทศในประเทศไทย และใบแทนหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนที่ดินที่เป็นถิ่นกำเนิดของสมุนไพรหรือที่ดินที่จะใช้ปลูกสมุนไพร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ วรรคสอง และมาตรา ๖๔ วรรคสอง)

(๘) ปรับปรุงที่มาของเงินและทรัพย์สินของกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่)

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษทางอาญา และเพิ่มบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการเปรียบเทียบคดีความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ และมาตรา ๗๙ และเพิ่มมาตรา ๗๗/๑ มาตรา ๗๗/๒ และมาตรา ๘๒/๑)

(๑๐) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้ความคุ้มครองและการส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้ครอบคลุมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชุมชนตามที่ได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และสมควรปรับปรุงมาตรการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษและปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ จำนวน ๓๐ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑) วันใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๒๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒) บทนิยาม

กำหนดเพิ่มบทนิยามคำว่า “กองทุน” หมายความว่า กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และ “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก” รวมทั้งแก้ไขบทนิยามคำว่า “ผู้อนุญาต” จาก ปลัดกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย เป็น อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมอบหมาย (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ และร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๓) อำนาจในการออกกฎกระทรวงลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนมีอำนาจลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่น รวมถึงออกระเบียบและประกาศ ทั้งนี้ กำหนดให้กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

(ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๔) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย

แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทย โดยกำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์
แผนไทย ประกอบด้วย

๔.๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

๔.๒) อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นรองประธาน
กรรมการ

๔.๓) อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมป่าไม้
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เลขาธิการ
คณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม และนายกสภาการแพทย์แผนไทย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

๔.๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้ง
จำนวนไม่เกิน ๑๒ คน จากผู้ประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
และจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถ หรือประสบการณ์ทางด้านนิติศาสตร์ ด้านเภสัชศาสตร์
ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านเกษตรศาสตร์ และพฤกษศาสตร์ ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการผลิต
หรือจำหน่ายยาแผนไทย และด้านการปลูกหรือแปรรูปสมุนไพร หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์
ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

ทั้งนี้ กำหนดให้รองอธิบดีซึ่งอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์
ทางเลือกมอบหมาย จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการและเลขานุการ และกำหนดให้อธิบดีฯ
แต่งตั้งข้าราชการในกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวนไม่เกิน ๒ คน
เป็นผู้ช่วยเลขานุการ รวมทั้งกำหนดให้การสรรหาและการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นไปตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

(ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๕) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
มีหน้าที่และอำนาจเพิ่มเติมในการเสนอแผนการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
แห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบทุก ๕ ปี และจัดทำแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง
กับการคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
รวมทั้งกำกับดูแลและประเมินผลตามแผนการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
แห่งชาติ แผนปฏิบัติการ และการดำเนินการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๖
แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

๖) กำหนดเพิ่มคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี

(๓) มีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ทางด้านที่ได้รับการแต่งตั้ง
ทั้งนี้ โดยมีเอกสารแสดงความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์อย่างต่อเนื่องตามหลักเกณฑ์
และระยะเวลาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ตัดยาเสพติดให้โทษ

(๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๕) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก โดยได้พ้นโทษ
มายังไม่ถึง ๑ ปีนับถึงวันที่ได้รับการสรรหา เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือ
ความผิดลหุโทษ

(๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็น
ของแผ่นดินเพราะรื้อรายผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของรัฐหรือเลิกจ้าง
จากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๘) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง
หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๖/๑)

๗) แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจาก “๒ ปี”
เป็น “๔ ปี” และกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งต่อไป
จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ รวมทั้งกำหนดให้กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกัน
เกิน ๒ วาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)

๘) แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งนอกรอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ได้แก่ การตาย
การลาออก การถูกสั่งให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย

การขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖/๑ รวมถึงการพ้นจากการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ในกรณีที่ได้รับแต่งตั้งตามฐานะวิชาชีพนั้น

กำหนดให้ในกรณีมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นแทน คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยยังสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ ทั้งนี้ ต้องมีกรรมการเหลืออยู่ไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขต้องแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเภทเดียวกันแทนภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึง ๓๐ วัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

(ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)

๙) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มตำแหน่งรองประธานกรรมการ

กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยต้องมีกรรมการเข้าร่วมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน และหากทั้งประธานและรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ การวินิจฉัยชี้ขาดให้เข้มมติเสียงข้างมาก โดยกรรมการแต่ละคนมีหนึ่งเสียง และหากคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียงเพื่อชี้ขาด (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)

๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมผู้เป็นนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนจังหวัด

กำหนดให้อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นนายทะเบียนกลาง และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นนายทะเบียนจังหวัด (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

๑๑) กำหนดเพิ่มประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

กำหนดเพิ่มประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่เป็นตำรายาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

๑๒) กำหนดให้การนำตำรับยาแผนไทยของชาติไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า ต้องขอรับอนุญาตใช้ประโยชน์ และชำระค่าธรรมเนียม รวมทั้งค่าตอบแทน

กำหนดให้บุคคลที่ประสงค์จะนำตำรับยาแผนไทยของชาติไปขอขึ้นทะเบียน ตำรับยา และขออนุญาตผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือไปขอแจ้งรายละเอียด ขอจดแจ้ง หรือขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามกฎหมายว่าด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า หรือนำไปทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นตำรับยาใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า หรือประสงค์จะทำการศึกษาวิจัยตำราการแพทย์แผนไทย ของชาติเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ในทางการค้า ต้องยื่นคำขอรับอนุญาตใช้ประโยชน์และชำระค่าธรรมเนียม รวมทั้งค่าตอบแทน สำหรับการไปใช้ประโยชน์ต่อผู้อนุญาต รวมทั้งกำหนดให้การขอรับอนุญาตการอนุญาต ข้อจำกัด สิทธิ และค่าตอบแทน รวมทั้งกำหนดให้การลดหรือยกเว้นค่าตอบแทนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๑๓) การห้ามจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

กำหนดห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทยเพิ่มเติมในกรณีเป็นตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล หรือเป็นตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน ที่ได้จดทะเบียนแล้ว ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

๑๔) ระยะเวลาและวิธีการประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย

กำหนดให้นายทะเบียนประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทยภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีการตรวจสอบคำขอจดทะเบียนดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด และภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ที่ขอจดทะเบียนไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย ทั้งนี้ ให้ประกาศโฆษณา ณ สำนักงานทะเบียน และที่ทำการอำเภอทุกอำเภอ สำหรับกรุงเทพมหานครให้ประกาศโฆษณา ณ สำนักงานทะเบียน ณ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานครและที่ทำการเขตทุกเขตในกรุงเทพมหานคร หรือโดยวิธีการอื่นใด ที่อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกำหนดโดยประกาศหรือโดยวิธีการอื่นใด ที่อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔)

๑๕) ระยะเวลาในการยื่นคำคัดค้านการขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย

กำหนดให้เมื่อได้ประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทยแล้ว หากบุคคลใดเห็นว่าตนเป็นผู้มีสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยนั้น สามารถยื่น คำคัดค้านต่อนายทะเบียนพร้อมแสดงหลักฐานประกอบได้ ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่มีการประกาศ โฆษณาคำขอ (ร่างมาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙)

๑๖) แบบหนังสือสำคัญและใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิ ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

กำหนดให้หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑ วรรคสาม)

๑๗) ข้อยกเว้นการใช้สิทธิของผู้ทรงสิทธิให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพ การแพทย์แผนไทย

กำหนดข้อยกเว้นสิทธิของผู้ทรงสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ที่ได้จดทะเบียนไว้เป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการผลิตยา การใช้ ศึกษาวิจัย จำหน่าย ปรับปรุง หรือพัฒนาตำรับยาแผนไทยหรือภูมิปัญญาในตำราการแพทย์แผนไทยที่ได้รับการจดทะเบียนไว้ แต่ไม่รวมถึงการเตรียมยาเฉพาะรายตามใบสั่งแพทย์ โดยผู้ประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคสอง (๒))

๑๘) การขอและการจดทะเบียนรับการตกทอดทางมรดกซึ่งสิทธิในภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล

กำหนดให้การขอและการจดทะเบียนรับการตกทอดทางมรดกซึ่งสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๗ เพิ่มมาตรา ๓๕ วรรคสี่)

๑๙) กำหนดกลไกการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ของชุมชน (ร่างมาตรา ๑๘) ดังนี้

๑๙.๑) กำหนดให้ชุมชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้วสามารถนำตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนมายื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเพื่อขอรับการคุ้มครองและส่งเสริมต่อนายทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยกำหนดให้การขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๘ เพิ่มมาตรา ๔๒/๑)

๑๙.๒) กำหนดให้ชุมชนที่ประสงค์จะขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยต้องแต่งตั้งตัวแทนเพื่อยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อนายทะเบียนกลาง โดยชุมชนที่จะขอขึ้นทะเบียนต้องมีลักษณะเป็นกลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน มีการสืบทอดวัฒนธรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และมีกิจกรรมการใช้ประโยชน์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยร่วมกันโดยอาศัยความรู้หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบทอดกันมา โดยกำหนดให้การขอขึ้นทะเบียน การพิจารณาอนุมัติขึ้นทะเบียน และการถอนทะเบียน การเป็นชุมชน ตลอดจนการแจ้งเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของทะเบียนชุมชนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๘ เพิ่มมาตรา ๔๒/๒)

๑๙.๓) กำหนดให้นำบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล ตามมาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๐ มาตรา ๖๖ ถึงมาตรา ๖๘ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ มาใช้บังคับแก่ดำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนด้วยโดยอนุโลม เมื่อชุมชนได้รับการขึ้นทะเบียนและได้ยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแล้ว (ร่างมาตรา ๑๘ เพิ่มมาตรา ๔๒/๓)

๑๙.๔) กำหนดให้บุคคลที่ประสงค์จะนำตำรับยาแผนไทยของชุมชนไปขอขึ้นทะเบียนตำรับยาและขออนุญาตผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือไปขอแจ้งรายละเอียดขอจดแจ้ง หรือขอขึ้นทะเบียนตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามกฎหมายว่าด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า หรือนำไปทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นตำรับยาใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า หรือประสงค์จะทำการศึกษาวิจัยตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า ให้ยื่นคำขอรับอนุญาตใช้ประโยชน์และชำระค่าธรรมเนียม รวมทั้งค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ดังกล่าวแก่ชุมชนต่อผู้อนุญาต โดยกำหนดให้การขอรับอนุญาต และการอนุญาต ข้อจำกัดสิทธิ และค่าตอบแทน รวมทั้งการลดหรือยกเว้นค่าตอบแทนดังกล่าว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๘ เพิ่มมาตรา ๔๒/๔)

๑๙.๕) กำหนดให้ในกรณีที่ชุมชนซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนสิ้นสภาพการเป็นชุมชน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจประกาศกำหนดให้ตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนที่ได้จดทะเบียนไว้ เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ โดยกำหนดให้การสิ้นสุดสภาพการเป็นชุมชนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และกำหนดให้ค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ดังกล่าว ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (ร่างมาตรา ๑๘ เพิ่มมาตรา ๔๒/๕)

๒๐) การออกใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์พื้นเมืองของต่างประเทศในประเทศไทย และใบแทนหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนที่ดินที่เป็นถิ่นกำเนิดของสมุนไพรที่จะใช้ปลูกสมุนไพร

กำหนดให้การออกใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์พื้นเมืองของต่างประเทศในประเทศไทย และใบแทนหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนที่ดินที่เป็นถิ่นกำเนิดของสมุนไพรที่จะใช้ปลูกสมุนไพร เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ วรรคสอง และร่างมาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔ วรรคสอง)

๒๑) แก้ไขเพิ่มเติมที่มาของเงินและทรัพย์สินของกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

กำหนดเพิ่มเติมให้เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนฯ หรือที่กองทุนฯ ได้รับตามกฎหมาย ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนฯ รวมทั้งผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากกองทุนฯ ตลอดจนค่าธรรมเนียมค่าขอ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต และค่าธรรมเนียมหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ในตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติตามมาตรา ๑๙ เป็นรายได้ของกองทุนฯ รวมทั้งกำหนดให้เงินและทรัพย์สินของกองทุนฯ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ตลอดจนกำหนดให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุนฯ และดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนฯ ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่)

๒๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษทางอาญาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๒๒.๑) กำหนดให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๑ ประกอบกับมาตรา ๖ (๖) หรือคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง หรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๓ (๔) ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๗)

๒๒.๒) กำหนดให้ผู้ที่ฝ่าฝืนการนำตำรับยาแผนไทยของชาติหรือของชุมชนไปใช้ประโยชน์โดยไม่ขออนุญาตตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๔๒/๔ รวมถึงผู้ที่นำตำรับยาแผนไทยหรือภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่จดทะเบียนไว้ไปใช้ ศึกษาวิจัย จำหน่าย ปรับปรุง หรือพัฒนาเพื่อประโยชน์ทางการค้าโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ทรงสิทธิ ตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๒๓ เพิ่มมาตรา ๗๗/๑ และมาตรา ๗๗/๒)

๒๒.๓) กำหนดโทษแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๒ วรรคสอง มาตรา ๕๔ วรรคสอง มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และแก้ไขบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ ต้องได้รับโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๘ และมาตรา ๗๙)

๒๒.๔) กำหนดเพิ่มให้อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก หรือผู้ที่อธิบดีฯ มอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี โดยเมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าคดีเป็นอันเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทั้งนี้ การเปรียบเทียบความผิดให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีฯ กำหนด (ร่างมาตรา ๒๕ เพิ่มมาตรา ๘๒/๑)

๒๓) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ โดยกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และกำหนดค่าธรรมเนียมบางประเภทเพิ่มเติม ได้แก่ หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๔๓ ใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๔๓ และการจดทะเบียนรับการตกทอดทางมรดกซึ่งสิทธิตามมาตรา ๓๕ (ร่างมาตรา ๒๖)

๒๔) บทเฉพาะกาล

กำหนดบทเฉพาะกาลที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๒๔.๑) กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๗)

๒๔.๒) กำหนดให้บรรดาคำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนหรือผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอเพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๘)

๒๔.๓) กำหนดให้กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๙)

๒๕) ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๐)

๒๖) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ และกำหนดค่าธรรมเนียมบางประเภทเพิ่มเติม

ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ โดยแก้ไขเพิ่มเติมค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ และกำหนดค่าธรรมเนียมบางประเภทเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

๒๖.๑) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยสมุนไพร ควบคุมและต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าว จากเดิมกำหนดไว้ “ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท” เป็น “ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท”

๒๖.๒) คงอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้จำหน่าย ส่งออก หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุม เพื่อการค้า และต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าว ไว้ตามเดิม คือ ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท

๒๖.๓) คงอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้จัดการบริหารพื้นที่คุ้มครองสมุนไพร หรือใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในพื้นที่คุ้มครองสมุนไพร เพื่อการค้า และต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าวไว้ตามเดิม คือ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท

๒๖.๔) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตตาม (๑) (๒) หรือ (๓) จากเดิมกำหนดไว้ “ฉบับละ ๑๐๐ บาท” เป็น “ฉบับละ ๕๐๐ บาท”

๒๖.๕) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนที่ดินที่เป็นถิ่นกำเนิดของสมุนไพรหรือที่จะใช้ปลูกสมุนไพร จากเดิมกำหนดไว้ “ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท” เป็น “ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท”

๒๖.๖) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมใบแทนหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนที่ดินที่เป็นถิ่นกำเนิดของสมุนไพรหรือที่จะใช้ปลูกสมุนไพร จากเดิมกำหนดไว้ “ฉบับละ ๑๐๐ บาท” เป็น “ฉบับละ ๕๐๐ บาท”

๒๖.๗) คงอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติตามมาตรา ๑๙ ไว้ตามเดิม คือ ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท

๒๖.๘) คงอัตราค่าธรรมเนียมค่าคัดค้านการขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไว้ตามเดิม คือ ฉบับละ ๕๐๐ บาท

๒๖.๙) คงอัตราค่าธรรมเนียมหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไว้ตามเดิม คือ ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท

๒๖.๑๐) กำหนดเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จากเดิมกำหนดไว้ “ฉบับละ ๑๐๐ บาท” เป็น “ฉบับละ ๕๐๐ บาท”

๒๖.๑๑) กำหนดเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนรับการตกทอดทางมรดกซึ่งสิทธิตามมาตรา ๓๕ ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท

๒๖.๑๒) กำหนดเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๔๓ ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๒๖.๑๓) กำหนดเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๔๓ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท

๒๖.๑๔) คงอัตราค่าธรรมเนียมคำขออนุญาต คำขอต่ออายุใบอนุญาต คำขอขึ้นทะเบียน และคำขอจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ตามเดิม คือ ฉบับละ ๕๐๐ บาท

๒. การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายพัฒนา พร้อมพัฒนา) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒.๑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมีเหตุผล ดังนี้

๒.๑.๑ การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะทำให้มาตรการในการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่บริบททางสังคม เศรษฐกิจ และระบบการบริหารจัดการด้านการแพทย์แผนไทยที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนจนสามารถแก้ไขข้อจำกัดและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติได้ อันจะส่งผลให้การคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถแต่งตั้งผู้แทนเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นเจ้าของสิทธิร่วมกัน และดำเนินการจดทะเบียนสิทธิในตำรายาโบราณได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้ หากในอนาคตมีบริษัทหรือหน่วยงานใดประสงค์จะนำสูตรยาของชุมชนไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ จะต้องยื่นขออนุญาตและชำระค่าตอบแทนแก่ชุมชนในฐานะเจ้าของสิทธิอย่างเป็นธรรม นอกจากนี้ หมอพื้นบ้านและปราชญ์ชาวบ้านในหลายพื้นที่ซึ่งเป็นผู้ครอบครองสูตรตำรับยาที่ใช้ในการรักษาโรค ยังคงสามารถประกอบการรักษาและถ่ายทอดองค์ความรู้หรือสูตรยาดังกล่าวให้แก่ทายาท เพื่อสืบทอดเป็นมรดกทางภูมิปัญญาต่อไปได้

๒.๑.๓ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีผลใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งไม่สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน การตรากฎหมายฉบับใหม่จึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการคุ้มครองหมอพื้นบ้านให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ หากประสงค์จะผลักดันตำรายาและองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยให้เป็นซอฟต์แวร์ของประเทศไทย จำเป็นต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ควบคู่ไปกับการรู้เท่าทันนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๔ ประเทศไทยมีศักยภาพด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรซึ่งถือเป็นต้นทุนสำคัญที่หลายประเทศไม่มี โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมสุขภาพ (Wellness Economy) ซึ่งครอบคลุมการแพทย์แผนไทย สมุนไพร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ทัศนธรรม และกายภาพบำบัด อันเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเติบโตสูงและสามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศได้ ในอนาคต ประกอบกับข้อมูลตลาดสมุนไพรที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสของประเทศไทยในการแข่งขันในเวทีโลก หากมีกฎหมายรองรับที่เอื้อต่อการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การพัฒนาเชิงพาณิชย์อย่างเป็นระบบ

๒.๑.๕ การกำหนดให้กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยมีรายได้จากค่าธรรมเนียมคำขอ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต และค่าธรรมเนียมหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนและค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ในตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ถือเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มความคล่องตัวทางการเงินให้แก่กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ทำให้กองทุนฯ สามารถนำเงินไปใช้สนับสนุนงานวิจัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อยหรือชุมชนท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง โดยไม่ต้องรอกกระบวนการจัดสรรงบประมาณของรัฐ นอกจากนี้ ควรกำหนดให้มีการลดหรือยกเว้นค่าตอบแทนในระยะแรก เพื่อส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมสมุนไพรไทยให้สามารถเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางส่วนมีประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

๒.๒.๑ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ ว่า ปัจจุบันระบบราชการมีคณะกรรมการจำนวนมากอยู่แล้ว และองค์ประกอบของคณะกรรมการตามร่างมาตรานี้มีผู้แทนจากหลายหน่วยงาน ซึ่งบางหน่วยงานอาจได้มีการกิจเกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยโดยตรง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนและส่งผลต่อความคล่องตัวในการบริหารงาน ประกอบกับในทางปฏิบัติ ผู้บริหารระดับสูงมักมอบหมายผู้แทนเข้าร่วมประชุมแทน นอกจากนี้ ยังไม่มีความชัดเจนว่า ได้มีการเปิดโอกาสให้หมอพื้นบ้านหรือผู้แทนผู้ประกอบการวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทยเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเพียงพอหรือไม่

ดังนั้น จึงควรพิจารณาบทบาทขององค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับภารกิจ และลดความซ้ำซ้อน โดยหากมีภารกิจใดที่สามารถดำเนินการผ่านรัฐมนตรีหรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้โดยตรง ก็ควรกำหนดให้คณะกรรมการมีบทบาทเฉพาะในภารกิจที่จำเป็น เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

๒.๒.๒ การตัดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเกี่ยวกับการวางระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ ตามร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (๗) ออก อาจทำให้ขาดกลไกแก้ไขข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในมรดกภูมิปัญญาหรือตำรับยาแผนไทย ดังนั้น จึงควรคงหน้าที่และอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ไว้ เพื่อรองรับการระงับข้อพิพาทอย่างเป็นระบบ

๒.๒.๓ ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ กำหนดห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่เป็นตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน กรณีเป็นตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคลหรือเป็นตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนที่ได้จดทะเบียนแล้ว แม้จะมีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันการแสวงหาประโยชน์จากภูมิปัญญาชุมชน

แต่ในปัจจุบันการพัฒนาต่อยอดตำรับยาโดยความร่วมมือระหว่างชุมชนกับสถาบันการศึกษา อาจเข้าลักษณะต้องห้ามดังกล่าว ส่งผลให้ไม่สามารถได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายได้ ดังนั้น จึงควรพิจารณาปรับปรุงถ้อยคำให้เหมาะสมกับพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อไป

๒.๒.๔ ร่างมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๒ กำหนดให้ชุมชนที่จะขอขึ้นทะเบียนชุมชนเพื่อขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ต้องมีลักษณะเป็นกลุ่มคนที่รวมตัวในอาณาบริเวณเดียวกัน สืบทอดวัฒนธรรมร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง และมีกิจกรรมการใช้ประโยชน์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยร่วมกันโดยอาศัยความรู้หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา มีข้อสังเกตว่า ลักษณะของชุมชนตามร่างมาตราดังกล่าว ยังไม่มีความชัดเจน ดังนั้น จึงควรกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำบางประการไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้ลักษณะของชุมชนดังกล่าวเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และควรกำหนดให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับหลักสิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญ เพื่อรองรับบริบททางสังคมและวิถีชุมชนที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๒.๕ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับกระบวนการอนุญาตตามร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ วรรคสอง ว่า ผู้ประกอบการที่ประสงค์นำตำรับยาแผนไทยของชาติไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรเชิงพาณิชย์ อาจต้องดำเนินการขออนุญาตกับหลายหน่วยงาน ทั้งในส่วนของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ซึ่งอาจก่อให้เกิดความซ้ำซ้อน เพิ่มภาระด้านต้นทุนและระยะเวลาต่อผู้ประกอบการรายย่อย และวิสาหกิจชุมชน ดังนั้น จึงควรพัฒนาระบบเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลและกระบวนการอนุญาตร่วมกันในลักษณะ “จุดบริการเบ็ดเสร็จ” (One Stop Service) เพื่อให้การขออนุญาต การจัดเก็บค่าตอบแทน และการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามารถดำเนินการได้ในจุดเดียว อันจะช่วยลดความซ้ำซ้อน ลดความล่าช้า และส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่า การกำหนดให้มีการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์พื้นเมืองของต่างประเทศ มีลักษณะในทำนองเดียวกันกับการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาหรือไม่ จะส่งผลกระทบต่อสิทธิและผลประโยชน์ของประเทศไทยในด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยหรือไม่ โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องคุ้มครองภูมิปัญญาที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน หรือมีพัฒนาการร่วมกันระหว่างประเทศ ซึ่งอาจนำไปสู่ข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในองค์ความรู้ดั้งเดิม ทรัพยากรชีวภาพ หรือผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นได้ในอนาคต รวมทั้งการจดทะเบียนดังกล่าวมีผลทางกฎหมายอย่างไร และเป็นการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ หรือสนธิสัญญาใดหรือไม่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าการคุ้มครองสิทธิดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์และมรดกภูมิปัญญาของประเทศไทยในอนาคต

๒.๒.๖ ร่างมาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔ วรรคสอง กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินอันเป็นถิ่นกำเนิดหรือใช้เพาะปลูกสมุนไพร สามารถยื่นคำขอต่อนายทะเบียนเพื่อออกใบแทนหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนได้ ถือเป็นมาตรการที่ช่วยส่งเสริมและคุ้มครอง

แหล่งผลิตสมุนไพรไทย โดยมีแนวทางสอดคล้องกับหลักการสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ อันช่วยเพิ่มมูลค่าและความน่าเชื่อถือของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ดังนั้น จึงควรกำหนดมาตรการกำกับดูแลและตรวจสอบที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการสวมสิทธิหรือแอบอ้างสิทธิในทรัพยากรและภูมิปัญญาชุมชนโดยมิชอบ

๒.๒.๗ ร่างมาตรา ๒๕ เพิ่มมาตรา ๘๒/๑ กำหนดให้อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกหรือผู้ซึ่งอธิบดีฯ มอบหมาย มีอำนาจในการเปรียบเทียบความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี ได้ มีข้อสังเกตว่า เนื่องจากความผิดดังกล่าวเป็นความผิดทางอาญาที่มีโทษจำคุกถึง ๑ ปี และปรับสูงถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท นั้น ซึ่งมีใช้ความผิดเล็กน้อยตามหลักกฎหมายอาญาทั่วไป การดำเนินคดีดังกล่าว จึงควรเป็นไปตามกระบวนการยุติธรรมปกติ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับความเป็นธรรมและสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์หรือฎีกาได้ตามที่กฎหมายกำหนด การกำหนดให้อำนาจฝ่ายบริหารสามารถวินิจฉัยและยุติคดีอาญาได้ อาจไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับหลักการแบ่งแยกอำนาจ

นอกจากนี้ กฎหมายเดิมที่ใช้บังคับมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้บัญญัติอำนาจในลักษณะดังกล่าวไว้ การเพิ่มบทบัญญัติมาตราดังกล่าว ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของกลไกการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งควรได้รับการพิจารณาอย่างรอบด้าน ทั้งในมิติของกฎหมายอาญา หลักนิติรัฐ และการคุ้มครองสิทธิของประชาชน ดังนั้น จึงควรพิจารณาทบทวนอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้การคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถธำรงไว้ซึ่งหลักการสำคัญของกระบวนการยุติธรรมและหลักนิติรัฐของประเทศ

๒.๒.๘ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครององค์ความรู้ และสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย มิใช่เพื่อรับรองสิทธิในการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ จึงอาจเกิดปัญหาในการตีความและการใช้บังคับกฎหมาย ดังนั้น จึงควรกำหนดหลักการให้ชัดเจนว่าการขึ้นทะเบียนหรือรับรองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย มิใช่การอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ และควรกำหนดมาตรการป้องกันการนำไปใช้อ้างสิทธิหรือขยายขอบเขตวิชาชีพอันอาจกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชน

๒.๒.๙ แม้ว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะรับรองสิทธิของชุมชนในการได้รับค่าตอบแทนจากการใช้ภูมิปัญญาในเชิงพาณิชย์เป็นครั้งแรก แต่ยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือสัดส่วนค่าตอบแทน รวมถึงกระบวนการเจรจาต่อรองระหว่างชุมชนกับผู้ใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ที่ชัดเจน ดังนั้น จึงควรพิจารณากำหนดหลักการสำคัญในเรื่องดังกล่าวไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยคำนึงถึงมูลค่าทางการค้า ความเป็นธรรมต่อชุมชน และกลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ในส่วนของรายละเอียดควรกำหนดเพิ่มเติมไว้ในกฎกระทรวงเพื่อให้เกิดความชัดเจน โปร่งใส และสร้างแรงจูงใจในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๒.๒.๑๐ ควรกำหนดให้กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการกองทุนฯ และกำหนดให้กองทุนฯ มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัยทางคลินิก ซึ่งจะช่วยยกระดับความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทย นอกจากนี้ ควรกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลรายรับรายจ่ายของกองทุนฯ ผ่านช่องทางที่ประชาชนเข้าถึงและตรวจสอบได้โดยง่าย รวมถึงการรายงานผลการดำเนินงานต่อรัฐสภาหรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนฯ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อประเทศโดยรวม

๒.๒.๑๑ การเปิดโอกาสให้นำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยไปต่อยอดเชิงพาณิชย์เป็นโอกาสสำคัญในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ แต่ยังไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับกลไกการแบ่งปันผลประโยชน์แก่ชุมชนเจ้าขององค์ความรู้ ดังนั้น จึงควรกำหนดกลไกการแบ่งปันผลประโยชน์ การตรวจสอบถ่วงดุล และการบริหารจัดการด้านสิทธิ ค่าตอบแทน และกองทุนฯ ให้มีความโปร่งใสและเป็นธรรม พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชน และผู้เชี่ยวชาญมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความยั่งยืนในการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒.๒.๑๒ ควรกระจายอำนาจการรับจดทะเบียนสิทธิและการดำเนินการต่าง ๆ ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปยังหน่วยงานระดับจังหวัดหรือท้องถิ่น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและชุมชน ลดภาระค่าใช้จ่าย และสามารถเข้าถึงกระบวนการคุ้มครองสิทธิได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๒.๑๓ ควรกำหนดมาตรการสนับสนุนด้านการตลาดและพัฒนาช่องทางรองรับผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ เพื่อให้ผู้ผลิตและชุมชนสามารถนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่อุตสาหกรรมสมุนไพรไทย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น และส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๔๔๓ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการธิการ และมีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

<p>๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราว การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=F3G2O</p>	
<p>๒. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ (อ.พ. ๒๗/๒๕๖๙) https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=P9OOR</p>	
<p>๓. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=CNGGG</p>	
<p>๔. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=H11HG</p>	
<p>๕. พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=ON2FZ</p>	

สรุปสาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย โดยเพิ่มตำแหน่ง “รองประธานกรรมการ” ปรับปรุงองค์ประกอบกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกำหนดการแต่งตั้งฝ่ายเลขานุการ รวมทั้งการสรรหาและแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒. กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่ง ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จาก “๒ ปี” เป็น “๔ ปี” โดยจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้ และกำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มหรือแทนตำแหน่งที่ว่าง
๓. กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยมีหน้าที่และอำนาจเพิ่มเติม ในการเสนอแผนการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ
๔. กำหนดเพิ่มประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย กลไกการคุ้มครอง และส่งเสริมภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทยของชุมชน และการดำเนินการในกรณีที่ชุมชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้สิ้นสภาพ
๕. แก้ไขเพิ่มเติมกรณีนำตำรับยาแผนไทยของชาติไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า ต้องยื่นคำขอรับอนุญาต ใช้ประโยชน์ และชำระค่าธรรมเนียม รวมทั้งค่าตอบแทน
๖. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและวิธีการประกาศโฆษณา คำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
๗. ปรับปรุงที่มาของเงินและทรัพย์สินของกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
๘. แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษทางอาญาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
๙. ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ และกำหนดค่าธรรมเนียมบางประเภทเพิ่มเติม
๑๐. กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้
๑๑. กำหนดให้บรรดาคำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้
๑๒. กำหนดให้กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีผลใช้บังคับได้ต่อไป

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)
- : ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒
กับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=IMRSH>

โปรดแตะที่ URL

ข้อ ๑๑๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ
เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว
ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณาอนุญาตให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา
คณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น
คณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี
เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้
และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว
ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน
ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิก
ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒